

Actiepuntenlijst conference call Zorg voor de Jeugd in tijden van corona

Versie 20 augustus 2020

NB: dit is een doorlopende werkljst. In groen de belangrijkste toevoegingen vanuit de laatste call.

Vergaderdatum en -tijd:	Donderdag om 11:00 uur via Webex
Genodigden:	Rijk: 5.1.2e, 5.1.2e, 2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e 5.1.2e (JenV), 5.1.2e, 5.1.2e (OCW), 5.1.2e (SZW) VNG: 5.1.2e BGZ: 5.1.2e, 5.1.2e (IZNL), 5.1.2e (VGN), 5.1.2e (GGZNL) Beroepsgroepen: 5.1.2e (medische beroepen), 5.1.2e (andere beroepen) Cliëntenorganisaties: 5.1.2e, 5.1.2e (Ieder(in)), 5.1.2e (MIND) Associatie Wijkteams: 5.1.2e NJI: 5.1.2e, 5.1.2e OZJ: 5.1.2e Programmasecretariaat Zorg voor de Jeugd: 5.1.2e, 5.1.2e Communicatie/VWS: 5.1.2e AKJ: 5.1.2e Kindertelefoon: 5.1.2e PO-raad: 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e VO-Raad: 5.1.2e Lesco: 5.1.2e GHNT: 5.1.2e IGJ: 5.1.2e Veilig Thuis Netwerk: 5.1.2e
Doel:	Signaleren en oplossen van kwesties mbt de zorg voor de jeugd in tijden van corona

Thema	Punten die om actie vragen	Trekker(s)
1. Continuïteit van financiering	<p>Afspraken mbt het melden van signalen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gemeenten die zich niet aan de lijn houden (deze worden hierop aangesproken) → melden aan OZJ en VNG - mooie voorbeelden hoe gemeenten dit aanpakken (deze maken we zichtbaar) → melden aan OZJ en VNG - acute liquiditeitsproblemen van instellingen → melden aan OZJ en JA. <p>a. Gemeenten blijven aanbieders financieren: Aandachtpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>verzoek BGZ</u>: Steunmaatregelen voor heel 2020 van toepassing? Landelijke uniforme afspraken voor JW, Wmo en Wlz die leiden tot zo min mogelijk administratieve belasting voor gemeenten én aanbieders? - <i>Generaal pardon mbt accountantscontrole</i> op rechtmatigheid van betalen voor zorg die feitelijk niet geleverd is? - <i>Lopende inkooptrajecten</i>: OZJ bemiddelt zo nodig. 	<p>VNG: 5.1.2e</p> <p>VWS: 5.1.2e</p> <p>5.1.2e</p>
2. Continuïteit van zorg en ondersteuning	<p>Afspraken mbt signalen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maak per signaal concreet of het gaat om een probleem in de uitvoering of om een probleem in beleid (geen/onduidelijk/verkeerd beleid)? - Probleem in de uitvoering en/of acute kwestie rond continuïteit van zorg voor jeugdigen en gezinnen → melden bij OZJ met concreet welke gemeente/aanbieder het betreft. - Probleem in beleid → bespreken in deze call, liefst met voorstel voor verbetering. 	
2.	<p>Hulp/zorg/onderwijs continueren: Aandachtpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Signaal OZJ</i>: Pas op voor onnodige uithuisplaatsingen uit angst om gezinsdrama's. Wachlijsten JZ+ nemen hierdoor toe. - <i>Uitvoering van vertrouwenswerk</i>: AKJ voert stapsgewijs het vertrouwenswerk weer (deels) vanaf locatie uit; niet alles kan op afstand, contact met/zicht op de jeugdigen werd minder. - <i>Jeugdgezondheidszorg</i>: IGJ signaleert dat IGZ-medewerkers worden ingezet voor GGD-werkzaamheden, waardoor ze niet 	AKJ ism JZ NL

	<p>alle werkzaamheden uitvoeren van het preventieve (medische) onderzoek. Risico: medewerkers signaleren minder en hebben minder tijd voor het begeleiden van risicogezinnen. BGZJ (5.1.2e) en BV's (5.1.2e) gaan in achterbannen na of dit een structureel of tijdelijk probleem lijkt dat voorbij gaat nu reguliere zorg weer wordt opgestart. MIND signaleert dat afspraken met kinderen en jongeren ivm corona worden afgezegd zonder alternatief (bijvoorbeeld aan het einde van de basisschoolleeftijd of met 17 jaar) en tegelijk in het corona-onderwijsbulletin staat dat JGZ scholen gaat helpen. BV's (5.1.2e) brengen AJN, NCI, Nji en OCW bijeen om helderheid te krijgen over capaciteit JGZ en aanbod uit mei om scholen te helpen en publieke informatie hierover actueel te krijgen en te houden</p>	<p>BGZJ: 5.1.2e en BV's: 5.1.2e</p> <p>BV's: 5.1.2e ism NCI, Nji en OCW</p>
a.	<p>b. <u>Jeugdbescherming en jeugdreclassering</u>: Aandachtpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spanningen tussen GI's en wijkteams, omdat wijkteams veel extra vragen krijgen en die neerleggen die bij GI's (terwijl die vinden dat wijkteams dit zelf kunnen doen). 	
c.	<p>d. <u>Jeugdzorg+</u>: OZJ en Jeugdzorg NL overleggen over oplossing voor 12-14 kinderen die nu niet terecht lijken te kunnen in Jeugdzorg+.</p>	OZJ, JZ NL, VWS
e.	<p>d. <u>Ondersteuning voor gezinnen met ernstig ziek/beperkt kind thuis</u>: (Afspraak: medische zaken bespreken we in overleg over mensen met beperking; <i>overbelasting/onveiligheid in gezinnen</i> hier). Aandachtpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De richtlijn Mantelzorgondersteuning geeft zicht op de stappen voor passende ondersteuning van mantelzorgers. OZJ kan bemiddelen bij vastgelopen casuïstiek. Beroepsgroepen sporen achterban aan om contact te leggen en te houden met mantelzorgers of ze het nog aankunnen. - <i>Ouders in onveilige situatie</i> (bijv. agressie van kind) kunnen terecht bij MIND Korrelatie en chatfunctie VT. - <i>Pgb</i>: Continuïteit voor kinderen die hulp krijgen vanuit Pgb? 	<p>BV's: 5.1.2e en 5.1.2e</p>
	<p>e. <u>Crisisopname bij eetstoornissen</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Signaal van MIND</i>: er is onduidelijkheid over werkwijze bij crisisopname bij eetstoornissen. Volgens 5.1.2e gaat tot nu toe alles door, maar er is wel druk op bijv. <i>feeding</i>. 5.1.2e checkt het. 	5.1.2e
	<p>f. <u>Kinderen met (verdenking van) corona</u>: Aandachtpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Corona- of quarantaineplekken</i>: deze zijn beschikbaar, maar niet altijd voldoende voorhanden. Ook is er onvoldoende zicht op beschikbare plekken buiten de eigen zorgorganisatie. OZJ signaleert dat voor kinderen met corona in de jeugdzorg veelal geen adequate behandeling is. BGZJ pakt dit op. - <i>Inzicht in aantallen jeugdigen met covid-19?</i> Kinderartsen zijn initiatief gestart. 5.1.2e kijkt of we daar op kunnen aansluiten. 	<p>BGZJ</p> <p>BV's: 5.1.2e</p>
	<p>g. <u>Kinderen met ouders met corona</u>: Waar kunnen ze terecht als ze niet meer thuis kunnen wonen en met spoed ergens geplaatst moeten worden? Aandachtpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kwetsbare gezinnen</i>: OZJ doordenkt met BGZJ, AW en leder(in) handelingsperspectieven voor als netwerk niet beschikbaar is, o.a.: stroomschema met stappen die je kunt zetten, hulplijn die ouders en professionals kan vertellen wat je kan doen, deze kinderen testen, voorzieningen ter overbrugging van de testperiode, plekken creëren ('kinderhotels'). 	OZJ ism AW, BGZJ, leder(in)

4. Noodopvang	<p>Gemeenten voeren regie op noodopvang ism school / kinderopvang: Aandachtpunten:</p> <p>a. <i>Kwetsbare gezinnen in beeld?</i> Vergt samenwerking scholen, kinderopvang, schoolpsychologen, orthopedagogen, lokale teams, kind-check door hulp/zorgverleners van ouders. Het gaat hierbij om kinderen 1) met een chronische ziekte en/of handicap, 2) met psychiatrische problematiek, 3) met een ontwikkelingsachterstand, 4) die afhankelijk zijn van de opvang in instellingen, 5) die recent bij Veilig Thuis zijn gemeld, 6) die thuis wonen met een kindbeschermingsmaatregel, 7) met risico op kansengelijkheid wegens sociale, culturele of economische kwetsbaarheid</p> <p>b. <i>Landelijke monitoring noodopvang door scholen en ka:</i> OCW zet dit samen met VNG en Raden op. O.a. hoeveel kinderen, in welke situatie. Op basis van monitor kijken of actie nodig is.</p> <p>c. <i>Signaal MIND:</i> Door onduidelijkheid en angst voor stigma zijn er kwetsbare jongeren 12+ met ouders met een cruciaal beroep die wellicht wel opgevangen KUNNEN worden, maar toch thuisblijven.</p> <p>d. <i>Maatwerk vraagt om creatieve oplossingen:</i> Hoe organiseren we het samen zoeken naar creatieve antwoorden voor lastige kwesties? We kunnen niet alles in regelingen per doelgroep vervatten. 5.1.2e en 5.1.2e komen met een voorstel.</p>	<p>VNG ism lokale partijen</p> <p>OCW, VNG, Raden, VNG</p> <p>NJI: 5.1.2e en AW: 5.1.2e</p>
5. Dagbesteding	<p>Dagbesteding door jeugdhulpinstellingen: Aandachtpunten:</p> <p>a. <i>Zorgboeren:</i> OZJ kijkt met zorgboeren naar beleid en praktijk: wel/niet open ivm dagopvang. OZJ overlegt met VNG en VGN over mogelijke verbeteracties voor financieel vraagstuk (niet omvallen) en inhoudelijk vraagstuk (wel/niet dagopvang).</p> <p>b. <i>Signaal leder(in):</i> verschillende VG-instellingen houden de dagbesteding tot 1 oktober dicht. leder(in) geeft namen instellingen door aan VGN. VGN zoekt contact met desbetr. bestuurders om te kijken naar andere oplossingen.</p>	<p>OZJ: 5.1.2e 5.1.2e VNG: 5.1.2e en VGN: 5.1.2e</p> <p>leder(in): 5.1.2e VGN: 5.1.2e</p>
6. School en kinderopvang	<p>Aandachtpunten:</p> <p>a. <i>Domeinoverstijgende visie</i> op hoe we onderwijs en zorg in deze coronatijd willen vormgeven, hoe we aandacht besteden aan de mentale gezondheid van alle kinderen en hoe we samen kwetsbare jongeren in beeld houden (staat nu niet in VO-protocollen). Kunnen we na zomervakantie klaar staan met gezamenlijke visie? Uniformering is geen doelstelling, wel kennis en visie als 'onderlegger' aanbieden, zodat onderwijs en zorg samen optrekken. VO-raad, beroepsverenigingen, MIND, Associatie Wijkteams en NJi gaan hier samen over doorpraten.</p> <p>b. <i>Gezinsleden met verhoogd gezondheidsrisico:</i> er zijn ouders die kinderen niet naar school durven doen wegens gezinslid met verhoogd gezondheidsrisico. Lijn is vooralsnog: maatwerk en geen strikte handhaving van leerplicht, wel in gesprek met ouders ism andere hulpverleners. Ingrado onderscheidt 3 groepen: 1) kinderen met gezondheidsproblemen (kunnen meestal gewoon naar school, want geen extra risico, zie oproep kinderartsen). 2) gezinslid met kwetsbare gezondheid (overleg met behandelend arts nodig), 3) ouders met angst. Stel dat coronasituatie nog een jaar duurt, dan twee vraagstukken: 1) een kind toch niet een jaar niet naar school en 2) geen contact met leeftijdsgenoten hebben? Hoe kunnen we monitoren en handelingsperspectief bieden (bijv in afwegingskader)? PO-Raad, OCW, VWS leder(in) en NJi werken hier de komende weken aan en betrekken anderen waar nodig. NJi werkt samen met betrokkenen aan Q&A's voor gezinnen en</p>	<p>VO-Raad, BV's, MIND, AW, NJi</p> <p>VWS: 5.1.2e, PO-Raad, NJi, leder(in), VGN, BV's</p>

	<p>professionals. Ingrado bood aan mee te willen helpen aan een peiling naar de aard en de omvang. Een afspraak hierover is op 21 augustus; NJi, leder(l)n, Ouders en Onderwijs, OCW en IvhO sluiten aan. We wachten onderzoek niet af en treffen voorbereidingen.</p> <p>c. <i>(voortgezet) speciaal onderwijs</i>: Er is een protocol voor SO en een protocol voor VSO. Leerlingenvervoer blijft een aandachtspunt; het is bij vervoerders niet duidelijk wat er moet met kinderen die mondkapjes niet verdragen.</p>	
7. Bezoek-regelingen	<p>Zie Nji-afwegingskader voor professionals en de VGN handreiking bezoek gehandicaptenzorg. Aandachtpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe gaan we volgen of Jeugd < 23 inderdaad bezoek krijgt? - Hoe gaan we ongewenste praktijken (onnodige PBM / schermen / regels) uitbannen? VGN hoort 't graag en spreekt leden evt. aan. 	
8. Persoonlijke beschermingsmiddelen en testprotocol	<p>a. Beschermingsmiddelen: Aandachtpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Zorgverleners/mantelzorgers thuis</i>: voor sommige jeugdigen met chronische aandoening en hoog gezondheidsrisico (m.n. EMB) is thuis beschermingsmateriaal nodig voor medische handelingen. - Richtlijn Jeugd: Om jeugdprofessionals beter op het netvlies te krijgen bij het inkoop- en toedielingsproces maken we een specifieke richtlijn voor jeugd. <i>Nji heeft de tekst nav de RIVM-reactie herschreven; schriftelijk reageren kan tot maandag 24 augustus 9:00 uur naar 5.1.2e@nji.nl. Op basis daarvan maakt het Nji een korte bespreeknotitie en kunnen we de richtlijn op de stuurgroep op 27 augustus hopelijk afronden.</i> - <i>Preventief gebruik chirurgische mondneusmaskers</i> om hulp bij angst of fysieke kwetsbaarheid van kinderen, ouders of andere huisgenoten toch mogelijk te maken: RIVM kan dit nu niet accorderen wegens precedentwerking. Preventief gebruik moet op bredere tafel (voor alle sectoren) besproken worden; VWS koppelt hierover terug. 	<p>VWS, NJI</p> <p>VWS</p>
	<p>b. Testprotocol: Aandachtpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinderen die (over)geplaatst moeten worden in een pleeggezin, JZ+ voorzieningen en derdelijnszorg? Om te voorkomen dat pleeggezinnen en instellingen geen (over)plaatsingen meer doen omdat niet helder is of het kind vrij is van corona. 	
9. Communicatie	<p>a. Met jeugdigen, ouders, professionals en gemeenten: www.nji.nl/coronavirus is dé centrale pagina die jeugdigen, ouders en professionals over corona informeert. Aandachtpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Actualiteit</i> van sites van alle partijen (verwarring voorkomen). - <i>Informatie en goede voorbeelden</i> delen met NJi om deze voor een breder publiek te ontsluiten. - <i>Toegankelijkheid</i> voor specifieke groepen cliënten. - Expliciet communiceren dat maatregelen ook gelden voor bijv pgb-hulpverleners, wijkteams, sociaal werk, mantelzorgers, etc. - <i>Spreekbuizen in media</i>: NJi heeft bestand met ouders, kinderen/jongeren, professionals, beleidsmakers die inzetbaar zijn voor landelijke pers (suggesties zijn welkom!). - <i>Verskil tussen feitelijk en gepercipeerd risico: behoefte aan geruuststellende informatie van objectieve deskundigen.</i> - DCo kijkt hoe in landelijke campagnes meer aandacht kan komen voor handelingsperspectief ouders en gezinnen. Ook in communicatie van minister meer aandacht hiervoor. - <i>Communicatiestrategie omtrent het nieuwe schooljaar</i>: OCW heeft een nieuw Corona-onderwijsbulletin verstuurd met 	<p>NJI</p> <p>allen</p> <p>NJi ism allen</p> <p>DCo</p> <p>OCW, Ingado, PO-raad, VO-raad,</p>

5.	<p>specifieke aandacht voor leerlingen in risicogroepen, familieleden in een risicogroep en zorgen om de corona-angst. MIND verzoekt in volgende communicatie ook aandacht voor middelbare scholieren voor wie school een veilige plek is en thuis en preventieve aandacht voor mentaal welbevinden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>De toon waarop jongeren worden aangesproken:</i> deze moet niet beschuldigend of bestraffend zijn, maar begrijpvul en handelingsperspectief bieden: wat kan wel? 5.1.2a, 5.1.2b, 5.1.2e maken hierover een boodschap voor het kabinet. 5.1.2b kan dit signaal uit het veld overbrengen in gesprek met minister VWS. 	<p>VWS, NJi, NCJ, MIND</p> <p>5.1.2a, 5.1.2e 5.1.2b 5.1.2e</p>
6.	<p>b. <u>Door aanbieders van jeugdhulp, -bescherming en -reclassering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorkom beeldvorming dat hulp niet meer geleverd wordt. Liever: "Wij blijven in contact met u, maar doen dat via andere wegen dan u gewend bent" dan: "Wij komen niet meer langs". 	<p>AW, BGZJ, JB-organisaties</p>
6.	<p>c. <u>Met stuurgroeppartijen onderling:</u> Afspraken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - We willen elkaar goed informeren, met zo min mogelijk mails. - Iets agenderen of delen? Mail 5.1.2e @minvws.nl, met korte toelichtende tekst (svp zodat deze letterlijk overgenomen kan worden). Deadline: elke dinsdag 15.00 uur. - Programmasecretariaat ZvdJ stuurt eind van die dag een verzamelmail met agenda, stukken en informatie. - Voor spoed is er is een appgroep. 	<p>Allen ism programmasecretariaat ZvdJ: 5.1.2e</p>
10. Overige punten	<p>a. <u>Jeugdstrafrechtketen:</u> JenV overlegt wekelijks met ketenpartners (Halt, politie, RvdK, GI's, OM etc). Aantal zittingen rechterlijke macht wordt beperkt, kindermaatregelen kunnen wel worden opgelegd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Signaal NVVP:</i> de weg naar justitie zit dicht, forensische jz loopt vast; er ontstaan gevaarlijke situaties op straat/in ggz. - <i>Signaal politie:</i> forse toename overlast door jongeren op straat en in huis. Vanuit de nieuwe kabinetsmaatregelen is meer ruimte om via lokale verordeningen overlast aan te pakken. - <i>Signaal GI's:</i> toename van crisissituaties. Meer dagopvang mogelijk, maar gebrek aan plaatsen bij JB-maatregelen. - <i>Signaal</i> 5.1.2b <i>VT pakt signalen niet zo actief op.</i> <p>b. <u>Op- en afschaling intelligente lockdown:</u> <u>Position paper</u> met gezamenlijke uitgangspunten voor de 'exitstrategie' is gepubliceerd. Aandachtpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Nieuwe beleidskaders RIVM:</i> leveren nieuwe vragen over handelingskaders op. NJi inventariseert vragen en vertaalt deze naar handelingskaders (altijd in afstemming met RIVM). <i>Nji krijgt veel vragen over wat de regel max 6 p bezoek thuis betekent voor bijvoorbeeld gezinshuizen:</i> BGZJ en VWS denken mee over doorvertaling. • <i>Voorbeelden:</i> AKJ en MIND inventariseren welke instellingen 'krampachtig' vasthouden aan controle en welke mooie voorbeelden er zijn. Geeft zo nodig signalen aan JZ NL en GGZ NL door, opdat zij leden kunnen wijzen op wat er allemaal wél kan. Goede voorbeelden ook naar NJi, ter bredere verspreiding. - <i>Sport en spel/sociaal werk:</i> door sportverenigingen of professionals georganiseerd en begeleid sporten en bewegen is toegestaan. <i>Van belang dat we sociaal werk/hulp dichtbij in stand houden.</i> BV Jong, BPSW en Sociaal Werk NL zijn hier mee bezig; VWS nodigt Sociaal Werk NL uit om dit thema in de stuurgroep te komen bespreken. - <i>Routekaart:</i> VWS heeft op verzoek van de Tweede Kamer een routekaart gemaakt voor de versoepeling van de maatregelen 	<p>JenV</p> <p>NJi ism BGZJ, VWS AKJ, MIND ism JZ NL en GGZ NL</p> <p>NJi</p> <p>VWS VWS</p> <p>VWS, hele</p>

	<p>voor mensen met een kwetsbare gezondheid.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorbereidingen op een mogelijke tweede coronagolf: We actualiseren (wanneer nodig) handreikingen, richtlijnen, en afwegingskader. Het NJI streeft ernaar om eind augustus alle teksten aangepast te hebben, afgestemd met de stuurgroep (stap 1), daarna volgt het aanpassen van de vormgeving (stap 2) en het inrichten van een continu verbeterproces (stap 3). VWS nodigt namens de hele stuurgroep het veiligheidsberaad uit voor een overleg in augustus. SZW evalueert de coronaperiode voor kinderopvang. De VNG roept op tot samenwerking tussen SZW, OCW en VWS. - Betrek ouder- en jeugdorganisaties goed! NJI (projectleider 5.1.2e van Slegten) brengt jongerenorganisaties bijeen om de stem van de jongeren 0-27 jaar te organiseren (ism Europese Jongerenstrategie) en initiatieven bij elkaar te brengen. Samen met VWS werkt zij aan het op gang brengen van duurzame beweging van jongerenparticipatie. Staat ook op agenda van Rutte. NJI bespreekt in netwerk met jongerenorganisaties wat een goede manier is om ze aan te haken bij deze stuurgroep: wat is een positie waar ze wat aan hebben? En jongeren breed of focus op jeugdhulpjongeren? - Advies 'Jongeren-OMT': nav bijeenkomst met jongerenplatforms over wat ze nodig hebben om de coronamaatregelen langer vol te houden, werkt een 'jongeren-OMT' aan een advies. Vermoedelijk pas begin september gereed. 5.1.2e nodigt ze uit deze in stuurgroep te bespreken. - E-health: welke kansen biedt digitale zorg bij het continueren van zorg voor jeugdigen, ook in de 1,5 meter samenleving? VWS verzamelt goede voorbeelden en organiseert een gesprek. 	<p>stuurgroep NJI</p> <p>VWS</p> <p>SZW</p> <p>allen</p> <p>NJI</p> <p>VWS NJI ism programmasecr.</p> <p>PS 5.1.2e</p>
	<p>c. Arbeidsmarkt: www.extrahandenvoordezorg.nl brengt vraag en aanbod van extra zorgpersoneel voor de coronacrisis samen. Als jeugddomein willen we de infrastructuur van RegioPlus benutten ipv zelf iets te organiseren.</p>	<p>BGZI en beroepsgroepen</p>
	<p>d. Sociale impact coronacrisis: Op initiatief van burgermeesters/veiligheidsregio's bracht werkgroep olv 5.1.2e 5.1.2e rapport uit. Aandachtpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interdepartementaal overleg met SG's en vertegenwoordiging van gemeenten is bezig met het vervolgproces. Samen kijken we op welke weerbarstige thema's we kunnen versnellen en doorbraken kunnen forceren. Hieraan wordt actieleren gekoppeld. De thema's die nu worden aangepakt zijn multiprobleemhuishoudens, schulden, (jeugd)werkloosheid, wonen, kwetsbare jeugd. Deze thema's worden via een gebiedsgerichte aanpak aangevlogen en zoveel mogelijk in co-creatie met jongeren. Goed als deze stuurgroep meedenkt, omdat in deze groep een gedeelde verantwoordelijkheid wordt gevoeld (ipv opknippen) en een 'doen wat nodig is' mentaliteit. - Hoe verhoudt dit zich tot de denktank vanuit de SER? - Hoe kan stuurgroep ZvdJ en corona hier op aansluiten? 	<p>VWS</p>
	<p>e. Wat leren we van deze crisis: Op 9 juli was de evaluatiesessie over de vraag: Wat kunnen we leren van de corona-aanpak bij de zorg voor de jeugd voor een eventuele tweede golf? (zie verslag).</p>	<p>PS: 5.1.2e</p>

Algemene tijdlijn corona¹

December 2019

- **december 2019:** in de Chinese stad Wuhan worden mensen getroffen door een op dat moment onbekende ziekte, met een onbekende oorzaak. Onduidelijk is (nog steeds) of er ook al sprake was van ziektegevallen eerder dan december.
- **31 december:** ProMed, een mondiale mailservice over ongebruikelijke besmettingen, meldt dat in Wuhan 27 mensen in het ziekenhuis zijn opgenomen met een onverklaarbare longontsteking.

Januari 2020

- **5 januari:** het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) wordt door de World Health Organization (WHO) voor het eerst geïnformeerd dat er in Wuhan 44 patiënten zijn met een longontsteking, waarvan de oorzaak onbekend is. Er zijn volgens de WHO geen aanwijzingen van transmissie van mens tot mens. De WHO adviseert ook geen restricties voor handel en reizen. Het RIVM houdt VWS vanaf dit moment op de hoogte van de ontwikkelingen.
- **6 januari:** VWS activeert zijn crisisorganisatie. Deze informeert via consignatierapporten de politieke en ambtelijke top over wat er op dat moment bekend is over de situatie in Wuhan en over de adviezen van de WHO.
- **9 januari:** de bewindspersonen op VWS worden geïnformeerd dat het om een nieuw, afwijkend coronavirus blijkt te gaan en dat er internationaal actie wordt ondernomen tot het valideren van testen om diagnostiek mogelijk te maken, waarbij ook ErasmusMC is betrokken. Ook wordt hen gemeld dat het European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC) laat weten dat de kans op introductie en verspreiding van het nieuwe coronavirus in Europa klein is.
- **10 januari:** het RIVM start met publieks- en persvoorlichting op zijn website over het virus.
- **17 januari:** het ECDC laat wederom weten dat risico op verspreiding naar en binnen Europa van het nieuwe coronavirus laag is.
- **17 januari:** het RIVM zendt een bericht naar GGD'en, arts-microbiologen en infectieziekt specialisten over corona, met daarin onder andere een handelingsperspectief voor de situatie waarin mensen die in Wuhan zijn geweest zich melden met klachten. VWS deelt deze informatie met koepels van ziekenhuizen en medisch specialisten.
- **21 januari:** de bewindspersonen worden geïnformeerd dat er patiënten in China aan corona zijn overleden en dat er gevallen in andere Aziatische landen bevestigd zijn. Ook wordt hen gemeld dat in internationaal verband bevestigd is dat het virus wél van mens-op-mens-overdraagbaar is, maar dat er geen aanwijzingen zijn voor aanhoudende mens-op-mens overdracht.
- **22 januari:** minister voor Medische Zorg en Sport (MZS) informeert de Tweede Kamer voor de eerste keer per brief over het nieuwe coronavirus. Hij benoemt dat het een afwijkend coronavirus is en beschrijft welke voorbereidingen het RIVM treft in samenwerking met de GGD'en en het ErasmusMC. Ook meldt hij dat het Outbreak Management Team (OMT) van het RIVM bij elkaar komt.
- **23 januari:** het Emergency Committee van de WHO verklaart in een crisissoverleg de corona-uitbraak niet tot een Public Health Emergency of International Concern (PHEIC), omdat het aantal ziektegevallen buiten China op dat moment nog te beperkt is.
- **24 januari:** het RIVM houdt een eerste bijeenkomst van het OMT; het OMT stelt een advies op voor het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg (BAO).
- **24 januari:** minister MZS informeert per brief de Tweede Kamer, onder andere over de adviezen van WHO en ECDC.

¹ Disclaimer: om deze tijdlijn enigszins behapbaar te houden, moesten er keuzes gemaakt worden. Volledigheid wordt niet gepretendeerd.

- **24 januari:** start vrijwel dagelijkse rapportages (sitrap) van de VWS-crisisorganisatie over het coronavirus aan bewindspersonen VWS, ambtelijke top en andere ambtelijk betrokkenen.
- **27 januari:** de bewindspersonen worden geïnformeerd dat de eerste gevallen van corona in Europa zijn aangetroffen. Het betreft 3 personen in Frankrijk die recent in Wuhan waren geweest.
- **27 januari:** het OMT stuurt zijn eerste advies – opgesteld op de vergadering van 24 januari – aan de directeur-generaal Volksgezondheid (DGV) van VWS. Hoewel op basis van de dan bekende en bevestigde informatie nog veel onzeker is, adviseert het OMT aanvullende maatregelen, die de komende tijd “door voortschrijdend inzicht vaak aangepast zullen worden”. Het OMT adviseert onder andere om corona meldingsplichtig te maken in categorie A (hoogste categorie) van de Wet publieke gezondheid. Hierdoor krijgt minister MZS verregaande bevoegdheden en komen verdachte gevallen eerder in beeld en kunnen eerder passende maatregelen genomen worden. Het OMT besluit ook om met een bredere casusdefinitie te gaan werken, zodat op basis al van lichte verschijnselen potentieel verdachte gevallen eerder in beeld kunnen zijn. Ook geeft het OMT eerste adviezen over persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) en testen.
- **27 januari:** minister MZS informeert de Tweede Kamer per brief over de adviezen van het OMT en dat hij deze overneemt. Hij wijst er onder andere op dat “de situatie veel dynamiek kent”. Ook laat hij de situatie in Caribisch NL in kaart brengen.
- **28 januari:** het BAO besluit – naast overname van de OMT-adviezen – tot inventarisatie van de beschikbaarheid van PBM bij diverse beroepsgroepen, vooral voor zorgverleners buiten het ziekenhuis. Ook wordt besloten tot intensiveren van de publieksinformatie door het RIVM.
- **28 januari:** minister MZS informeert de Tweede Kamer dat hij de adviezen van het BAO overneemt. Hij meldt daarbij dat hij de inventarisatie van de beschikbaarheid van PBM met het Landelijk Netwerk Acute Zorg (LNAZ) en de veiligheidsregio’s gaat doen.
- **29 januari:** VWS breidt zijn crisiscoördinatie met extra menskracht uit. VWS inventariseert via koepels van ziekenhuizen de aantallen IC-bedden in isolatie en besluit tot het organiseren van een voorlichtingsbijeenkomst voor voorzitters van de veiligheidsregio’s.
- **30 januari:** de bewindspersonen worden geïnformeerd dat VWS een inventarisatie heeft gedaan naar mogelijke maatregelen in verband met de beschikbaarheid en continuïteit van geneesmiddelen. VWS kijkt daarbij ook naar mogelijkheden in Europees verband.
- **30 januari:** de WHO verklaart de corona-uitbraak tot PHEIC. De WHO laat weten “tevreden te zijn met de aanpak van de uitbraak in China en zich vooral zorgen te maken over de aanpak in andere landen”.
- **31 januari:** minister MZS informeert de Tweede Kamer per brief over de beslissing van de WHO. Hij wijst erop dat Nederland de voorzorgsmaatregelen die de WHO nu adviseert reeds genomen heeft. Dit betreft onder andere voorbereidingen betreffende isolatie, quarantaine en contactonderzoek. Hij meldt dat Nederland “goed voorbereid is” op eventuele besmettingen.

Februari 2020

- **2 februari:** 17 Nederlanders komen vanuit Wuhan aan in Nederland en gaan allemaal voor twee weken in quarantaine.
- **3 februari:** VWS houdt een scenariosessie met onder andere het RIVM, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en het Nationaal Crisis Centrum (NCC) over mogelijke gevolgen van een corona-uitbraak voor de beleidsterreinen van VWS voor de periode tot eind februari. Aan bod komen onder andere: informatie over het virus, vatbaarheid van de bevolking, capaciteitsvraagstukken, maatschappelijke onrust, communicatie & informatie en seizoengebondenheid. VWS neemt ook het initiatief tot een vergelijkbare scenariosessie voor de langere termijn.
- **4 februari:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door 5.1.2e en 5.1.2e (RIVM), 5.1.2e (GGD) en minister MZS.
- **4 februari:** bezoek Chinese ambassadeur aan minister MZS. Minister benadrukt daarbij het belang van informatie en transparantie van de Chinese autoriteiten over de uitbraak.

- **6 februari:** AO medische preventie in Tweede Kamer met veel aandacht voor corona.
- **7 februari:** op initiatief van VWS vindt een interdepartementale scenariosessie voor de langere termijn (6 maanden) plaats. Hierin is onder andere oog voor: aanpak van de epidemie, de zorgcapaciteit, (dis)continuïteit in de samenleving, terugkeer van Nederlanders, transfers op mainports en sociale cohesie.
- **7 februari:** VWS overlegt met Schiphol en SZW over adviezen voor Arboartsen, dit betreft onder andere de risico's voor passagiers en werknemers. Het RIVM gaat een risico-inventarisatie opstellen.
- **7 februari:** mede naar aanleiding van enkele meldingen van dreigende tekorten doet VWS een oproep via regionale netwerken acute zorg om niet meer beschermingsmiddelen te bestellen dan nodig is en om samen te werken. VWS bekijkt ook welke mogelijkheden er zijn tot Europese samenwerking bij de aanschaf van PBM.
- **7 februari:** RIVM herziet de casusdefinitie, waardoor er een breder testbeleid komt, dat geldt voor alle patiënten met klachten (intra- en extramuraal). Nivel en RIVM breiden groeps surveillance uit.
- **10 februari:** 'humanitaire vlucht' vanuit Schiphol naar China met een lading PBM.
- **11 februari:** de WHO geeft de door het virus veroorzaakte ziekte een nieuwe officiële naam: COVID-19.
- **11 februari:** minister MZS informeert de Tweede Kamer per brief over de recente ontwikkelingen, waaronder de wereldwijde stand van zaken qua besmettingen. Met betrekking tot beperkingen voor het vliegverkeer wijst hij erop dat de WHO een vliegverbod op China "disproportioneel" acht.
- **13 februari:** extra Europese Raad ministers Volksgezondheid (EPSCO) met deelname minister MZS. Nederland geeft hierin aan zich hard te maken voor goede afspraken in EU-verband en dat maatregelen worden genomen op basis van wetenschappelijke feiten en aanbevelingen van WHO en ECDC. Ook keert Nederland zich tegen "disproportionele maatregelen" zoals een vliegverbod en verplichte entry screening op vliegvelden.
- **14 februari:** start situatierapportages vanuit crisisorganisatie VWS naar veiligheidsregio's met informatie over het virus en handelingsperspectieven.
- **14 februari:** minister MZS informeert Tweede Kamer per brief over de wereldwijde stand van zaken en over de uitkomsten van de EPSCO van 13 februari. Ook meldt hij dat in verband met mogelijke tekorten aan beschermingsmateriaal VWS contact heeft gezocht met brancheverenigingen voor fabrikanten en leveranciers van medische hulpmiddelen (Nefemed, FHI en FME). Verder geeft hij aan dat VWS via het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ) en koepelorganisaties van ziekenhuizen, huisartsen, huisartsenposten en regionale ambulancevoorzieningen in de gaten houdt of er tekorten ontstaan.
- **15 februari:** in Frankrijk overlijdt de eerste persoon in Europa aan het coronavirus. Het gaat om een 80-jarige Chinese man afkomstig uit de provincie Hubei.
- **17 februari:** minister MZS en minister BuZa informeren Tweede Kamer per brief over de situatie van Nederlanders op de cruiseschepen De Westerdam en Diamond Princess die op dat moment (na omzwervingen/quarantaine) respectievelijk in Cambodja en Japan zijn aangemeerd.
- **20 februari:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door 5.1.2e en 5.1.2e
5.1.2e
- **21 februari:** minister MZS informeert per brief Tweede Kamer. Hij beschrijft hierin onder andere in welke internationale verbanden Nederland participeert ter bestrijding van het coronavirus.
- **21 februari:** 39 Nederlandse passagiers van cruiseschip De Westerdam komen aan op Schiphol. Zij worden twee weken door de GGD gemonitord op eventuele ziekteverschijnselen.
- **23-25 februari:** camavalsweekend, naar later bleek een cruciale factor voor de vele besmettingen in met name Noord-Brabant.
- **24 februari:** naar aanleiding van de ontwikkelingen in Noord-Italië worden er extra internationale overleggen gevoerd door het Health Security Committee (HSC) van de Europese Unie en door het ECDC. ECDC schat de risico voor Europa op laag tot matig. RIVM trekt zelfde conclusie op basis daarvan voor Nederland. Wel wordt aangegeven dat er een "hoge mate van onvoorspelbaarheid" is, omdat de huidige situatie "dynamisch" is.

- **25 februari:** minister MZS informeert de Tweede Kamer per brief. Hierin gaat hij met name in op de situatie in Noord-Italië. Ook informeert hij de Kamer over de actuele inschatting van het ECDC. Verder meldt hij dat het RIVM wederom de casusdefinitie heeft aangepast en dat het RIVM ziekenhuizen adviseert om bij longontsteking zonder duidelijke oorzaak de patiënten op corona te testen.
- **26 februari:** VWS houdt een bijeenkomst bij en met de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) met directeuren publieke gezondheid (DPG) en vertegenwoordigers van veiligheidsregio's over dilemma's voor veiligheidsregio's en om maatregelen en communicatie op één lijn te krijgen.
- **27 februari:** op initiatief van VWS wordt een interdepartementale scenariosessie gehouden. 7 factoren van invloed worden benoemd: schaarste PBM, quarantaine faciliteiten, economische gevolgen, afsluiting grenzen en gebieden, desinformatie, maatschappelijke onrust, openbare orde en veiligheid.
- **27 februari:** bijeenkomst OMT, met onder andere adviezen over casusdefinitie, diagnostiek, communicatie en capaciteit van de gezondheidszorg. OMT stelt een werkgroep in over het gebruik van PBM. Aan de orde komen ook mogelijke scenario's en voorbereidingen op eventueel grote aantallen patiënten in de Nederlandse eerste- en tweedelijnszorg. Advies luidt dat DPG de inventarisatie van de behoefte aan PBM in de ROAZ-regio coördineren en richtlijnen en een plan maken voor de distributie van een eventuele centrale voorraad. Advies OMT gaat op 28 februari naar DGV.
- **27 februari:** minister MZS meldt tijdens speciale NOS-uitzending over het coronavirus dat er een eerste Nederlandse coronapatiënt is. Patiënt ligt in Tilburgs ziekenhuis.
- **27 februari:** minister MZS informeert Tweede Kamer per brief over de eerste aangetroffen Nederlandse besmetting. Hij meldt dat de GGD een contactonderzoek doet en geeft aan dat als de situatie daar om vraagt er aanvullende maatregelen getroffen worden.
- **28 februari:** melding tweede Nederlandse patiënt die met coronavirus besmet is.
- **29 februari:** voor het algemeen publiek wordt het telefoonnummer 0800-1351 opengesteld voor informatie over corona.
- **29 februari:** de WHO stelt dat het risico op mondiale verspreiding 'zeer hoog' is. ECDC schat het risico voor Europa in als 'matig'.
- **29 februari:** minister MZS informeert Tweede Kamer via twee brieven dat er inmiddels 6 Nederlandse corona-patiënten zijn.

Maart 2020

- **1 maart:** persconferentie minister MZS, 5.1.2e en 5.1.2e in Beatrixziekenhuis in Gorinchem. In het Beatrixziekenhuis heeft een vrouw gelegen die besmet was met het coronavirus, zonder dat het ziekenhuis dat wist. Er gaat in het Beatrixziekenhuis een tijdelijke opname- en bezoekersstop van kracht.
- **1 maart:** minister MZS informeert Tweede Kamer per brief onder andere dat hij in overleg met het RIVM besloten heeft tot een aanpassing van de voorzorgsmaatregelen. Mensen met luchtwegklachten die in de gebieden zijn geweest waar corona heerst, wordt geadviseerd om óók thuis te blijven wanneer zij nog geen koorts hebben. Ook geeft hij nadere informatie over bron- en contactonderzoek van GGD en RIVM. Verder meldt hij op basis van het OMT- en BAO advies dat DPG in overleg met ROAZ een plan gaan opstellen over eventuele tekorten PBM in de regio.
- **2 maart:** ECDC beschouwt risico van infectie in Europa nu als 'matig tot hoog'
- **2 maart:** minister MZS informeert Tweede Kamer over de adviezen van het OMT van 27 februari en het daaropvolgende BAO van 28 februari. Naast het inzetten op het inperken van de besmettingen, moet Nederland zich ook voorbereiden op een 'uitbraak' van COVID-19. Dit betreft onder andere voorbereidingen om de capaciteit van de zorg op korte termijn te kunnen uitbreiden en optimaal te benutten. Ook licht hij de acties van de veiligheidsregio's in samenwerking met het ROAZ toe. Over PBM meldt hij dat uit een inventarisatie via de ROAZ'en geen signalen van grote tekorten naar voren zijn gekomen. Maar omdat de vraag snel toeneemt en zorgaanbieders spanningen ervaren om voldoende middelen te kunnen bestellen, gaat een werkgroep een specifiek advies opstellen over (her)gebruik van PBM. Minister MZS geeft aan zelf overleg te gaan voeren met leveranciers en dat hij mogelijkheden verkent om via de Europese Unie (EU) voorraden aan te leggen.

- **3 maart:** VWS stuurt info's aan koepelorganisaties (cure en langdurige zorg) over beschikbaarheid van PBM, met ook advies om regionaal af te stemmen en eventueel gebruik te maken van elkaars voorraden.
- **3 maart:** bijeenkomst minister MZS en minister Grapperhaus (JenV) met alle voorzitters van de veiligheidsregio's over de landelijke en regionale aanpak. Onder andere de opschaling van het Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC) komt aan de orde, evenals de vraag hoe om te gaan met evenementen.
- **3 maart:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door **5.1.2e** en **5.1.2e** (directeur Publieke Gezondheid GGD Haaglanden).
- **3 maart:** eerste bijeenkomst van de Ministeriele Commissie Crisisbeheersing (MCCb), onder andere over de mogelijke scenario's. De scenario's worden verder uitgewerkt door de departementen.
- **3 maart:** minister MZS wordt intern geïnformeerd dat er signalen van huisartsen en GGD'en komen van tekorten van PBM. Een ziekenhuis heeft aangegeven dat daardoor de continuïteit van zorg in het gedrang kan komen.
- **3 maart:** RIVM begint met publicatie van kaart van Nederland met daarop per gemeente het aantal positief geteste patiënten.
- **4 maart:** bijeenkomst op VWS met koepels en GGD GHOR over PBM, onder andere met afspraak dat zorginstellingen die niet bij de ROAZ-structuur zijn aangesloten en die met corona te maken krijgen, zich bij ROAZ kunnen melden en geholpen worden.
- **4 maart:** in het interdepartementaal afstemmingsoverleg (IAO) komt de verdere uitwerking van de scenario's aan de orde. De zeven scenario's waarmee gewerkt wordt, leiden tot drie fasen in de aanpak: (1) containment: het indammen van de uitbraak; (2) mitigatie: het beperken van de uitbraak; (3) adaptatie: wanneer er een grootschalige uitbraak is die niet meer te beperken is.
- **5 maart:** plenair debat Tweede Kamer. Onderwerpen die aan bod komen zijn onder andere: zorgcapaciteit, informatievoorziening, PBM, testen, buitenlandse maatregelen en de Nederlandse (regionale) aanpak. Er is waardering in de Kamer voor het werk van GGD en RIVM.
- **6 maart:** eerste Nederlandse patiënt overlijdt aan besmetting met het coronavirus. Minister MZS informeert Tweede Kamer per brief hierover.
- **6 maart:** VWS start met de hulp bij de inkoop van PBM en zorgt voor financiële garantstellingen.
- **6 maart:** het RIVM adviseert inwoners van Noord-Brabant bij verkoudheid, hoesten of koorts thuis te blijven.
- **6 maart:** in verschillende kranten worden advertenties gepubliceerd om het informatienummer over corona (0800-1351) extra onder de aandacht te brengen.
- **6 maart:** bijeenkomst OMT, waarin adviezen worden opgesteld over onder andere hygiëne-maatregelen, PBM en communicatie.
- **6 maart:** extra EPSCO met deelname minister MZS, met vanuit Nederland specifiek aandacht voor de leveringszekerheid van PBM. Ook kaart Nederland aan dat Europa qua leveringszekerheid geneesmiddelen minder afhankelijk moet worden van landen buiten de EU.
- **7 maart:** RIVM start steekproefsgewijs met testen in Noord-Brabant om een beeld te krijgen van de verspreiding van het virus.
- **7 maart:** leden Groningse studentenvereniging Vindicat keren terug van een bekritiseerde skivakantie in Noord-Italië. Uit testen blijkt dat niemand met het coronavirus besmet is.
- **9 maart:** VWS voert overleg met betrokken partijen over tekorten van andere producten dan PBM.
- **9 maart:** VWS voert overleg met ziekenhuizen op de Caribische eilanden.
- **9 maart:** bijeenkomst BAO over OMT-advies van 6 maart.
- **9 maart:** VWS voert overleg met koepels van fabrikanten, ziekenhuizen en huisartsen, onder andere over een eventueel plan voor distributie van PBM.
- **9 maart:** bijeenkomst MCCb met na afloop persconferentie Rutte en **5.1.2e** over onder andere de nieuwe hygiënemaatregelen, waaronder het in heel Nederland niet meer schudden van handen. Na afloop geeft Rutte **5.1.2e** een hand.
- **10 maart:** minister MZS informeert Tweede Kamer per brief over de adviezen van het OMT, het daaropvolgende BAO en over de uitkomsten van de EPSCO. Onder andere meldt

hij dat een start is gemaakt met de aankoop en distributie van mondkapjes door de ROAZ'en.

- **10 maart:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door [5.1.2e](#) [5.1.2e](#) (internist-infectiologist UMCU) en [5.1.2e](#)
- **11 maart:** de WHO beschouwt de corona-uitbraak als een pandemie: een epidemie op mondiale schaal.
- **11 maart:** De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) publiceert op haar website dat zorgmedewerkers de ruimte hebben om af te wijken van de richtlijnen bij onoverkomelijke tekorten van PBM om toch te kunnen voldoen aan de verplichting om zorg te verlenen.
- **11 maart:** telefonische vergadering (op initiatief van Duitsland) van ministers van EU-lidstaten die het meest getroffen zijn door Corona, onder andere over PBM. Met deelname minister MZS.
- **12 maart:** het OMT adviseert om de maatregelen die aanvankelijk voor Noord-Brabant golden, nu voor heel Nederland te laten gelden. Dit betreft dus onder andere: thuisblijven bij klachten, zoveel mogelijk thuis te werken en het afgelasten van bijeenkomsten van meer dan 100 mensen. Ook worden mensen verzocht om bezoeken aan ouderen en mensen met een verminderde weerstand te beperken. Ook roept het OMT ziekenhuizen op om IC-capaciteit te creëren en bezoek in ziekenhuizen zoveel mogelijk te beperken.
- **12 maart:** start Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum-Nationaal (LOCC-N), dat onder andere tot taak heeft op bestuurlijk en operationeel niveau voor afstemming te zorgen tussen Rijk en veiligheidsregio's.
- **12 maart:** minister MZS informeert Tweede Kamer per brief. Onder andere over de OMT- en BAO-adviezen, de gekozen strategie, informatievoorziening, testbeleid, aankoop beschermingsmiddelen, en zorgcapaciteit.
- **12 maart:** plenair debat Tweede Kamer met naast minister MZS, ook MP en minister JenV over de genomen maatregelen tot nu toe.
- **12 maart:** Kabinet neemt pakket economische maatregelen.
- **12 maart:** [5.1.2e](#) meldt op een persconferentie met Rutte dat Nederland – en zeker Noord-Brabant – de 'mitigatiefase' in gaat. Nederlanders worden verzocht met verkoudheidsklachten thuis te blijven en zoveel mogelijk thuis te werken.
- **12 maart:** Nederland slaat aan het hamsteren, met name wc-papier en houdbaar voedsel, zoals rijst en pasta.
- **13 maart:** Nederland staat geen inkomende passagiersvluchten meer toe uit de risicogebieden China, Hongkong, Iran, Zuid-Korea en Italië.
- **15 maart:** Persconferentie minister MZS en minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs over de maatregelen betreffende sluiting (aanvankelijk tot en met 6 april) van scholen, kinderdagverblijven, eet- en drinkgelegenheden, sport- en fitnessclubs, sauna's, sexclubs en coffeeshops.
- **15 maart:** na overleg met Federatie Medisch Specialisten (FMS), Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) en de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ), start VWS een overlegstructuur om de onderlinge communicatie en informatie betreffende de coronacrisis te optimaliseren.
- **16 maart:** VWS opent apart mailadres voor tekorten PBM: coronabeschermingsmiddelen@minvws.nl.
- **16 maart:** TV-toespraak MP, met daarna de verwarring over groepsimmunitet.
- **17 maart:** opschaling IGJ vanwege de drukte: IGJ is ook in weekend beschikbaar.
- **17 maart:** VWS doet bijstandsverzoek aan Defensie voor gebruik beademingsapparatuur. Later volgt een vergelijkbaar verzoek voor mondkapjes.
- **17 maart:** Kabinet neemt pakket nieuwe maatregelen voor banen en economie.
- **17 maart:** vanaf vandaag heeft het coronateam Langdurige Zorg structureel vrijwel dagelijks overleg met de koepelorganisaties over actuele en urgente thema's waaronder PBM.
- **17 maart:** minister MZS informeert Tweede Kamer per brief over onder andere de gemaakte strategische keuzes, testbeleid, inzet eigen risico bij testen, zorgcapaciteit, beschikbaarheid zorgpersoneel, PBM en noodscenario medicijntekorten. Ook meldt hij de lancering van informatieve tv-spotjes en dat het RIVM onderzoek gaat doen naar besmettelijkheid onder jongeren.

- **17 maart:** Publicatie officiële landelijke lijn inkoop, herverdeling, distributie beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen waar tekorten van zijn (bijlage bij Kamerbrief 17 maart)
- **17 maart:** bijeenkomsten OMT en (schriftelijk) BAO, onder andere over: overdracht kinderen, richtlijnen ziekenhuizen, instellingen langdurige zorg en thuiszorg betreffende PBM, hergebruik PBM, testbeleid en aanpassing meldplicht bij verdenkingen. BAO dringt aan op heldere richtlijnen voor PBM voor alle zorgverleners.
- **17 maart:** extra Europese Raad met onder andere specifiek aandacht voor de export van medische hulpmiddelen.
- **17 maart:** het RIVM lanceert Infectieradar, een website waarmee mensen kunnen helpen bij het in kaart brengen van klachten die kunnen wijzen op het coronavirus.
- **18 maart:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door [5.1.2e](#) [5.1.2e](#) (AMC) en [5.1.2e](#) (ErasmusMC). Veel aandacht voor de 'strategie' en misverstanden over groepsimmunitet.
- **18 maart:** minister MZS treft maatregel zodat voormalige verpleegkundigen en artsen van wie de BIG-registratie is verlopen na 1 januari 2018 bij uitzondering weer aan de slag in de zorg kunnen, zonder dat zij zich opnieuw in het register hoeven inschrijven.
- **18 maart:** minister BuZa dringt bij zijn Chinese collega aan op spoedige douane-afhandeling van door Nederland in China ingekochte grote partijen PBM.
- **18 maart:** plenair debat Tweede Kamer met MP, minister MZS, minister van Financiën, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en minister van Economische Zaken. Veel aandacht voor schaarste PBM in curatieve en langdurige zorg. Minister MZS doet lopende het debat toezegging over vorderingswet voor binnenlandse voorraad mondkapjes. Minister MZS wordt onwel en moet zijn deelname aan het debat afbreken.
- **19 maart:** Bruins treedt af als minister MZS.
- **19 maart:** VWS richt speciaal team in dat met andere partijen naar beademingsmachines op zoek gaat om zo de landelijke IC-capaciteit naar 2500 te kunnen uitbreiden.
- **19 maart:** minister VWS maakt in een brief aan de Tweede Kamer bekend dat vanaf 20 maart (in eerste instantie tot en met 6 april) verpleeghuizen en kleinschalige woonvormen in de ouderenzorg worden gesloten voor bezoekers en anderen die niet noodzakelijk zijn voor de basiszorg. Ook treedt hij in overleg met RIVM en branche- en cliëntenorganisaties voor andere sectoren (zoals gehandicaptenzorg en GGZ) over bezoekerregelingen. Hij benadrukt de mogelijkheden en initiatieven die er zijn om langs andere weg (bijvoorbeeld digitaal, maaltijdbezorging, boodschappenhulp) ouderen en kwetsbaren te helpen.
- **20 maart:** Martin van Rijn volgt voor de duur van 3 maanden Bruins op als minister voor Medische Zorg en Sport. Hugo de Jonge wordt als minister van VWS coördinerend minister voor de corona-aanpak.
- **20 maart:** het RIVM publiceert de algemene uitgangspunten PBM buiten het ziekenhuis.
- **20 maart:** minister VWS informeert de Tweede Kamer per brief over onder andere: opschaling IC-capaciteit, PBM, voorzorgsmaatregel beschikbaarheid geneesmiddelen, verpleeghuizen en adviezen WHO. Ook meldt hij dat het kabinet de toezegging van minister MZS tijdens debat 18 maart over een vorderingsbesluit intrekt.
- **21 maart:** het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) gaat van start. Het Landelijke Netwerk Acute Zorg (LNAZ) is opdrachtgever en binnen het LCPS werken experts op het gebied van acute zorg, logistiek, ICT, statistiek en crisismangement samen. In eerste instantie is de focus gericht op verdeling van COVID 19-patiënten over de beschikbare zorgcapaciteit.
- **21 maart:** eerste lading met 690.000 mondkapjes van een door VWS geplaatste miljoenenorder arriveert op Schiphol.
- **22 maart:** weekend met mooi weer en veel drukte op stranden, natuurgebieden en wegen. Er gaat een NL-Alert uit om de instructies van de overheid na te leven.
- **23 maart:** bijeenkomst OMT, waarin adviezen worden opgesteld over verlengen en aanscherpen van de maatregelen.
- **23 maart:** persconferentie MP, minister VWS, minister MZS en minister JenV over de aanvullende en aangescherpte maatregelen. MP benadrukt dat Nederland een 'intelligente lockdown' heeft. De maatregelen betreffen onder andere: alle bijeenkomsten worden verboden tot 1 juni, ook met minder dan 100 mensen (paar uitzonderingen); contactberoepen als kapperszaken gaan dicht en groepsvorming (3 of meer personen,

- zonder 1,5 meter afstand) wordt verboden. Minister VWS meldt dit in Kamerbrief, de precieze uitwerking ervan volgt op 24 maart.
- **23 maart:** vaststelling nieuwe bezoekersregeling gehandicaptenzorg en GGZ. Uitgangspunt is 'Nee, tenzij': geen bezoek, tenzij contact met familie of vrijwilliger van essentieel belang is. Er is ruimte voor lokaal maatwerk.
 - **23 maart:** het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH) gaat van start. Het LCH is opgericht door VWS met een team van professionals uit ziekenhuizen, academisch medische centra, leveranciers en producenten. Doel is om verschillende medische hulpmiddelen waaraan een tekort dreigt gezamenlijk in te kopen, zonder winstoogmerk.
 - **24 maart:** VWS maakt geld vrij voor extra digitale toepassingen voor ondersteuning en zorg op afstand aan thuiswonende kwetsbare ouderen en mensen met een chronische ziekte of beperking. Per aanvraag is via deze noodregeling (SET Covid-19) 50.000 euro beschikbaar.
 - **25 maart:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door 5.1.2e en 5.1.2e
 - **25 maart:** minister VWS, minister voor Rechtsbescherming en de VNG maken afspraken over het via tijdelijke maatregelen waarborgen van de financiële zekerheid van zorgaanbieders binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet.
 - **25 maart:** minister VWS informeert Tweede Kamer per brief over onder andere: de aanscherping van maatregelen en adviezen, uitbreiding van de IC-capaciteit, vergroting testcapaciteit, PBM, publiekscommunicatie, zorg voor kwetsbare mensen en vaccinontwikkeling. Hij stuurt de verslagen van de OMT-bijeenkomsten van 17 en 23 maart mee.
 - **26 maart:** IGJ publiceert bericht dat huisartsen en apothekers (hydroxy)chloroquine niet moeten voorschrijven of verstrekken.
 - **26 maart:** plenair debat Tweede Kamer met MP, minister VWS en minister MZS. Zorgen worden geuit over IC-capaciteit, schaarste PBM en testcapaciteit (dwanglicentie met betrekking tot Roche).
 - **26 maart:** voormalig DSM-topman 5.1.2e 5.1.2e gaat zich als speciaal gezant in het bijzonder inzetten voor uitbreiding van de testcapaciteit, in samenwerking met de door VWS ingestelde Taskforce Diagnostiek.
 - **27 maart:** in opdracht van staatssecretaris VWS en op verzoek van de branche heeft VWS in samenwerking met Valente, VNG en COMO een richtlijn vastgesteld voor opvang van dak- en thuislozen tijdens de coronacrisis.
 - **30 maart:** IGJ en Inspectie SZW starten terugroepactie van ondeugelijke mondkapjes, die vanuit China geleverd zijn.
 - **30 maart:** bijeenkomst OMT en BAO, met onder andere adviezen over verlengen maatregelen, reisadviezen paas- en meivakantie, IC-prognoses, testbeleid, diagnostiek en mondkap(her)gebruik.
 - **30 maart:** IGJ gaat in gesprek met betrokken partijen om afspraken te maken over triage tot de IC, indien er capaciteitsgebrek is. Lijn is dat besluitvorming bij artsen ligt, niet bij ministerie.
 - **31 maart:** persconferentie MP en minister VWS. Minister VWS maakt bekend dat de testcapaciteit wordt verviervoudigd. Op dit moment worden er dagelijks ruim 4000 tests uitgevoerd, streven is om half april op zo'n 17.500 tests per dag te zitten. Al het zorgpersoneel kan per 6 april getest worden.
 - **31 maart:** minister VWS informeert Tweede Kamer – op basis van de OMT- en BAO-adviezen – per brief over verlenging van de reeds genomen maatregelen tot en met 28 april. Ook meldt hij de opschaling van de IC-bedden naar 2400, acties om extra beademingsapparatuur aan te schaffen en dat er op dit moment ruim 4000 testen per dag worden afgenomen en geeft hij een update van de aanschaf van PBM. Verder meldt hij dat VWS de Landelijke Coördinatiestructuur Testcapaciteit (LCT) inricht, dat als doel heeft om de moleculaire (ben je besmet) en serologische (heb je het virus gehad) testcapaciteit te vergroten.
 - **31 maart:** minister VWS vraagt DPG te zorgen voor 1 regionaal coördinatiepunt om kwetsbare patiënten naar passende plek te geleiden.
 - **31 maart:** website <https://corona.steffie.nl> van start, waarop informatie over het coronavirus op een eenvoudige manier wordt uitgelegd.

April 2020

- **1 april:** aantal overleden Nederlandse patiënten is in de periode van 6 maart tot 1 april gestegen van 1 naar 1.173 (meldingen RIVM).
- **1 april:** in opdracht van VWS gaat het Landelijk Coördinatiecentrum Geneesmiddelen (LCG) de sterk groeiende vraag naar geneesmiddelen op de intensive care voor de behandeling van coronapatiënten monitoren en de beschikbaarheid ervan vergroten.
- **1 april:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door 5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e (IG).
- **1 april:** plenair debat Tweede Kamer met MP en minister VWS. Veel aandacht voor testen, IC-capaciteit, vluchten uit New York en Eurobonds.
- **4 april:** op de IC liggen 1360 COVID-patiënten (eerste dagelijkse melding LCPS),
- **5 april:** zending medische apparatuur, medicijnen en beschermingsmiddelen naar Sint-Maarten.
- **6 april:** minister voor Milieu en Wonen is akkoord met aanvraag VWS van een vrijstelling voor het eenvoudiger in de handel brengen van desinfectiemiddelen (andere verpakking dan waarvoor ze geregistreerd zijn).
- **6 april:** het testbeleid wordt uitgebreid voor zorgverleners buiten het ziekenhuis, zoals verpleeghuizen, gehandicaptenzorg en thuiszorg.
- **6 april:** bijeenkomsten OMT en BAO. OMT adviseert een transitiestrategie, waarbij maatregelen gericht ingezet kunnen worden. Het beleid moet daarbij vooral gericht zijn op het vaststellen van een acceptabele belasting van IC en ziekenhuiszorg, het optimaliseren van het test- en opsporingsbeleid en het beschermen van kwetsbaren.
- **7 april:** VWS besluit tot het financieren van de helpdesk ouderengeneeskunde van Verenso en Actiz.
- **7 april:** persconferentie MP en minister VWS. Aankondiging dat in de week voor 28 april besloten wordt over de maatregelen na 28 april, maar dat de kans groot is dat de maatregelen van kracht blijven. Minister VWS ging in het bijzonder in op verruiming van het testbeleid en op de rol van de nog te ontwikkelen app bij bron- en contactonderzoek.
- **7 april:** minister VWS informeert Tweede Kamer per brief en stuurt verslag OMT van 6 april mee. Hij meldt dat het aantal nieuwe ziekenhuisopnames en IC-opnames begint af te vlakken. Verder gaat hij onder andere specifiek in op het Paasweekend, testbeleid en testcapaciteit, zorgcapaciteit, PBM, beschikbaarheid geneesmiddelen, zorg voor kwetsbaren, Caribisch Nederland, zorgpersoneel, zorgfinanciën en publiekscommunicatie.
- **8 april:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door 5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e (IG).
- **8 april:** plenair debat Tweede Kamer met MP en minister VWS. Kamer uit met betrekking tot de app zorgen over garanties voor de privacy.
- **10 april:** minister VWS stuurt brief naar koepelorganisaties van zorgaanbieders en professionals in de langdurige zorg over de verruiming van de testmogelijkheden voor zorgmedewerkers. Alle medewerkers met corona-gerelateerde klachten kunnen worden getest.
- **10-13 april:** Paasweekend.
- **10 april:** zending beademingsapparaten, medicijnen en beschermingsmateriaal naar Aruba, Bonaire en Curaçao.
- **11 april:** minister MZS stelt in overleg met zorgpartijen een nieuw verdeelmodel vast voor beschermingsmiddelen. Het gaat niet meer om verdeling over de zorgsectoren, maar om een verdeling op basis van besmettingsrisico's voor zorgverleners.
- **14 april:** bijeenkomsten OMT en BAO. De drie ankerpunten voor (aanpassing van) maatregelen worden expliciet benoemd: acceptabele belastbaarheid van de zorg, bescherming kwetsbaren en zicht op en inzicht in de verspreiding van het virus. Aanvullende maatregelen (waaronder ruimer testbeleid) worden geadviseerd om verspreiding van het virus in verpleeghuizen tegen te gaan. Advies luidt verder dat zorgmedewerkers (tenzij met een essentiële functie) met klachten thuis moeten blijven.
- **15 april:** minister VWS informeert Tweede Kamer per brief over de uitkomsten van OMT en BAO van 14 april. Hij blikt terug op het Paasweekend en geeft een update van de sub-dossiers in de corona-aanpak, in het bijzonder testbeleid en PBM.
- **16 april:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door 5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e (GGD/GHOR) en 5.1.2e (Verenso).

- **16 april:** plenair debat Tweede Kamer met MP en minister VWS. Veel discussie over gebruik mondkapjes door burgers. Tweede Kamer wil daarin verder gaan dan het kabinet en wijst daarbij op de praktijk in buurlanden.
- **18 en 19 april:** VWS houdt een appathon om de werking van eventuele corona-apps te kunnen testen. Van de circa 750 reacties kregen 7 apps de gelegenheid om zich door onafhankelijke experts en duizenden belangstellenden te laten testen op verschillende terreinen en criteria, zoals epidemiologie, gebruiksvriendelijkheid, privacy, dataveiligheid en rechten.
- **20 april:** minister MZS verwelkomt op Schiphol vrachtvliegtuig dat vanuit China 800.000 mondkapjes levert. Het betreft een eerste lading van een luchtbrug die de KLM tussen Nederland en China heeft geopend.
- **20 april:** bijeenkomsten OMT en BAO. Het OMT adviseert over versoepelingen en stelt daarvoor de voorwaarden vast. Ook wordt er uitgebreid ingegaan op het effect van onder strikte voorwaarden toestaan van bezoek in verpleeghuizen.
- **20 april:** het LCG stuurt een brief naar verpleeghuizen over het ervaren tekort aan geneesmiddelen. Probleem is niet de voorraad, maar de logistiek.
- **20 april:** VWS vormt een werkgroep voor het oplossen van knelpunten in verpleeghuizen. Onder andere gericht op: bezoekenregeling, kennis- en ervaringen delen en innovaties.
- **21 april:** technische briefing Tweede Kamer over de corona-app, gegeven door 5.1.2e en 5.1.2e (directeur Informatiebeleid VWS).
- **21 april:** persconferentie MP en 5.1.2e (met de 'beruchte' openingsvraag). Op basis van de adviezen van OMT en BAO worden de meeste maatregelen verlengd tot en met 19 mei. Voor het eerst worden er ook maatregelen versoepeld: scholen voor basisonderwijs, speciaal onderwijs en kinderopvang kunnen onder voorwaarden op 11 mei weer open. Jongeren krijgen meer ruimte voor buitensport- en spel. En vanaf 29 april gaat gelden dat zelfstandig wonende ouderen van 70 jaar en ouder door 1 of 2 vaste personen met enige regelmaat kunnen worden bezocht. Het verbod op evenementen met vergunnings- en meldplicht wordt verlengd tot 1 september.
- **21 april:** minister VWS informeert de Tweede Kamer per brief, waarin hij de versoepeling van de maatregelen nader toelicht en een update geeft van de verschillende sub-dossiers.
- **22 april:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door 5.1.2e
- **22 april:** rondetafelgesprek Tweede Kamer met experts over de corona-app.
- **22 april:** plenair debat Tweede Kamer met MP en minister VWS. Aan bod komen onder andere de suggestie voor een Impact Management Team, vragen over het niet-behandelen van WOB-verzoeken, zorgen over de verpleeghuizen, testcapaciteit en de app.
- **25 april:** ministeries VWS en JenV starten landelijke campagne tegen huiselijk geweld in coronacrisis.
- **26 april:** op twee nertsenbedrijven in Noord-Brabant waar mensen werken die verschijnselen van het coronavirus vertonen, worden bij nertsen besmettingen geconstateerd. Uitgegaan wordt van besmetting van mens op dier. Minister LNV stelt een meldplicht in.
- **28 april:** staatssecretaris VWS lanceert campagne gericht op mentale klachten tijdens de coronacrisis.
- **28 april:** minister MZS ontvangt in Tergooi Ziekenhuis in Hilversum de eerste mondkapjes die door de Nederlandse bedrijven DSM, Auping en Afpro Filters zijn geproduceerd.
- **29 april:** presentatie RIVM OMT-adviezen Cariben in videoconferentie met bewindsliden volksgezondheid van het Koninkrijk, met deelname staatssecretaris VWS.
- **30 april:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door 5.1.2e en 5.1.2e (GGD Amsterdam-Amstelland) over testen en 5.1.2e (LCH) en 5.1.2e (VWS) over persoonlijke beschermingsmiddelen.
- **30 april:** bijeenkomst ministeries, veiligheidsregio's, Openbaar Ministerie, politie, GGD-GHOR en G4, onder andere over de verdere invulling van de anderhalvemeter-samenleving.
- **30 april:** aankondiging dat het testbeleid wordt uitgebreid voor nieuwe doelgroepen: personeel primair onderwijs en kinderopvang, jeugdtrainers en mantelzorgers.

Mei 2020

- **1 mei:** aantal overleden Nederlandse patiënten is in de periode van 1 april tot 1 mei gestegen van 1.173 naar 4.893 (meldingen RIVM). Op de IC liggen 735 COVID-patiënten (melding LCPS)
- **1 mei:** minister VWS, minister voor Rechtsbescherming en apothekersorganisatie KNMP presenteren het codewoord 'masker 19' voor laagdrempelige melding van huiselijk geweld bij een apotheek.
- **1 mei:** minister MZS maakt bekend dat er 110 miljoen euro wordt uitgetrokken voor ondersteuning van sportverenigingen die door de coronacrisis in de problemen zijn gekomen.
- **4 mei:** IGJ wijst na signalen van cosmetische artsen er expliciet op dat ze bij hervatten van reguliere zorg de voorwaarden moeten naleven.
- **4 mei:** bijeenkomst OMT.
- **4 mei:** EU houdt een 'Pledging Conference' ten behoeve van ontwikkeling coronavaccin.
- **4 mei:** Dodenherdenking op een vrijwel lege Dam in Amsterdam.
- **5 mei:** Nederland heeft 1 miljoen serologische tests aangekocht. Minister VWS en speciaal gezant **5.1.2e** overhandigen de testkits aan de Raad van Bestuur van bloedbank Sanquin.
- **6 mei:** minister MZS maakt bekend dat mensen die huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding of maaltijdondersteuning verzorgen bij mensen thuis, voortaan in specifieke gevallen ook in aanmerking komen voor PBM.
- **6 mei:** persconferentie MP en minister VWS over de versoepeling van de maatregelen per 11 mei. Minister VWS maakt in het bijzonder de eerste stap van de nieuwe bezoekregeling verpleeghuizen bekend. In iedere GGD-regio kan 1 verpleeghuis starten met de aangepaste regeling: onder strikte voorwaarden is per verpleeghuisbewoner 1 vaste bezoeker toegestaan. Verder verandert de boodschap 'blijf zoveel mogelijk thuis' in 'vermijd drukte' en wordt een overzicht gegeven van de geplande versoepelingen voor de komende weken/maanden.
- **6 mei:** minister VWS geeft Tweede Kamer per brief een update van de stand van zaken van de verschillende sub-dossiers van de corona-aanpak, waaronder met name de strategie. De dag erop volgt een rectificatie in verband met abusievelijke vermelding dat een overleg met de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) over data van telecomproviders reeds plaatsgevonden zou hebben. Ook stuurt hij het advies van het OMT van 4 mei mee.
- **7 mei:** GMT geeft intern binnen VWS aan dat ze met het LCG een plan uitwerken voor het realiseren van voorraadbuffers IC-medicatie om de noodzakelijke opschaling van IC-capaciteit van 1700 structureel en 3000 bedden (noodsituaties) mogelijk te maken.
- **7 mei:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door **5.1.2e**
- **7 mei:** plenair debat Tweede Kamer met MP, minister VWS en minister MZS. Met onder andere de motie Van Kooten om WOB-verzoeken niet verder op te schorten dan tot maximaal 1 juni 2020.
- **9 mei:** publicatie op rijksoverheid.nl van een voorbeeldinstructie voor een niet-medisch mondkapje, dat vanaf 1 juni verplicht is in het openbaar vervoer.
- **11 mei:** staatssecretaris VWS maakt bekend dat de drie bevolkingsonderzoeken naar kanker (darm, borst en baarmoederhals) weer worden opgestart.
- **11 mei:** bekendmaking deelnemende instellingen (26 verpleeghuislocaties) aan de versoepelde bezoekregeling.
- **11 mei:** bijeenkomst Veiligheidsberaad over onder andere samenscholing en samenkomsten, en over de versoepelingen per 1 juni en de handhaafbaarheid daarvan.
- **12 mei:** informele EU-Gezondheidsraad met deelname MZS, onder andere over kwetsbare geneesmiddelenkortingen.
- **12 mei:** minister MZS overlegt met sportscholen over hun specifieke situatie.
- **13 mei:** werkbezoek Koning aan Territoriaal Operatiecentrum (TOC), waar hij defensiemedewerkers ontmoet die hebben geholpen in verpleeghuizen. In media ontstaat ophef doordat de medewerkers aangeven 'zich rot te zijn geschrokken' over hoe sommige verpleeghuizen omgingen met corona.
- **13 mei:** Europese Commissie publiceert richtlijnen en aanbevelingen over het gedeeltelijk opheffen van reisbeperkingen voor toeristen.
- **14 mei:** overleg minister VWS, minister OCW en staatssecretaris EZK met evenementenbranche over dat massale evenementen niet mogelijk zijn zolang er geen vaccin is.

- **15 mei:** bijeenkomst OMT.
- **15 mei:** het RIVM concludeert op basis van nieuw onderzoek dat het risico op besmetting op corona buiten nertsstallen verwaarloosbaar is.
- **15 mei:** staatssecretaris VWS maakt bekend dat er op verschillende plekken in Nederland projecten zijn gestart onder de noemer #ookditismdt: maatschappelijke diensttijd in coronatijd.
- **15 mei:** het CBS meldt dat in de periode 9 maart tot en met 10 mei er een oversterfte was van bijna 9.000 mensen.
- **18 en 19 mei:** virtuele World Health Assembly van de WHO, met deelname minister VWS.
- **19 mei:** persconferentie MP en minister VWS, over de verdergaande versoepelingen onder andere betreffende onderwijs en horeca. Minister VWS gaat in op het dashboard. MP roept jongeren expliciet op om mee te denken en mee te praten.
- **19 mei:** publicatie Richtlijn Persoonlijke Beschermingsmiddelen voor mantelzorgers, PGB-gefinancierde zorgverleners en vrijwilligers in palliatieve zorg.
- **19 mei:** minister LNV informeert Tweede Kamer, mede namens minister VWS, per brief over nieuwe onderzoeksresultaten betreffende Covid-19 besmettingen op nertsbedrijven. Het is aannemelijk dat er een besmetting van nerts op mens heeft plaatsgevonden. De zogenaamde 'zoonose-structuur' wordt ingesteld.
- **20 mei:** minister VWS geeft per brief de Tweede Kamer een update van de aanpak van de coronacrisis, waarin hij weer de verschillende sub-dossiers langsloopt. Hij gaat uitgebreid in op de strategie van het kabinet. Hij stuurt het advies van het OMI van 15 mei mee.
- **20 mei:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door [5.1.2e](#) [5.1.2e](#) en [5.1.2e](#) (voorzitter raad van bestuur Nederlandse Zorgautoriteit).
- **20 mei:** plenair debat Tweede Kamer met MP en minister VWS. Veel aandacht voor de strategie.
- **20 mei:** staatssecretaris VWS heeft overleg met de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur van Curacao over ziekenhuissamenwerking. Later deze week zijn er overleggen hierover met andere landen van Koninkrijk en tussen die landen onderling.
- **20 mei:** staatssecretaris VWS maakt bekend dat mensen met vragen over psychosociale gevolgen van de coronacrisis terecht kunnen bij het Informatie- en Verwijscentrum Covid-19 (IVC).
- **25 mei:** bijeenkomst OMT.
- **25 mei:** minister VWS en minister LNV informeren Tweede Kamer per brief dat er zeer waarschijnlijk een tweede besmetting van nerts op mens heeft plaatsgevonden.
- **27 mei:** minister VWS maakt bekend dat het vanaf 1 juni voor iedereen met milde klachten mogelijk is zich op corona te laten testen. Nummer 0800-1202 wordt hiervoor opengesteld.
- **27 mei:** kabinet besluit dat de geplande versoepelingen van de maatregelen per 1 juni doorgaan. Dit betreft onder meer horeca, onderwijs en culturele instellingen. Planning is dat per 1 juli en per 1 september verdergaande versoepelingen van kracht worden, mits de omstandigheden dat toelaten. MP geeft hierop een toelichting tijdens persconferentie na afloop ministerraad.
- **28 mei:** minister VWS informeert de Tweede Kamer per brief over de besluiten van het OMT van 25 mei en het BAO van 26 mei.
- **29 mei:** Kabinet dient bij Tweede Kamer de tijdelijke Noodwet in die het mogelijk maakt om te bepalen of gezondheidsmaatregelen vanwege het coronavirus versoepeld of aangepast moeten worden. Bedoeling is onder andere dat Nederlandse telecomaandieners voor maximaal een jaar zendmastdata geanonimiseerd beschikbaar stellen aan het RIVM.
- **29 mei:** het RIVM houdt een OMT-Cariben over toerisme.

Juni 2020

- **1 juni:** het aantal overleden Nederlandse patiënten is in de periode van 1 mei tot 1 juni gestegen van 4.893 naar 5.962 (meldingen RIVM). Op de IC liggen 158 COVID-patiënten (melding LCPS).
- **1 juni:** demonstratie op de Dam in Amsterdam, waarbij de coronamaatregelen genegeerd worden. Ophef volgt over whatsapp-contacten burgemeester Amsterdam en minister JenV.

- **1 juni:** minister VWS en minister LNV melden per brief aan de Tweede Kamer dat er op nog drie nertsbedrijven besmettingen onder dieren zijn gevonden.
- **2 juni:** bijeenkomst Veiligheidsberaad, waarin toerisme en COVID-wet worden besproken.
- **3 juni:** minister VWS maakt bekend dat Duitsland, Frankrijk, Italië en Nederland de krachten bundelen in de onderhandelingen met ontwikkelaars en producenten van potentiële coronavaccins: de 'Inclusieve Vaccin Alliantie'.
- **3 juni:** persconferentie MP en minister VWS, met onder andere expliciet aandacht voor de maatregelen en voorwaarden betreffende de zomervakantie van 2020.
- **3 juni:** minister VWS geeft de Tweede Kamer per brief een update van de stand van zaken op de verschillende sub-dossiers van de corona-aanpak. Bijgesloten worden een routekaart voor mensen met een kwetsbare gezondheid, de nota kinderen en COVID-19 heropening PO, een onderzoek naar de rol van kinderen in de transmissie van SARS-CoV-2, de Memorandum of Understanding tussen Duitsland, Frankrijk, Italië en Nederland, en de COVID-19- strategie voor mensen met een beperking of chronische ziekte: 'een veilige terugkeer naar het gewone leven'.
- **3 juni:** minister LNV en minister VWS laten de Tweede Kamer per brief weten dat de met COVID-19 besmette nertsbedrijven vanaf vrijdag 5 juni geruimd zullen worden. Hun besluit is genomen op basis van het advies van het Outbreak Management Team Zoönosen (OMT-Z) en van het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg Zoönosen (BAO-Z).
- **4 juni:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door [5.1.2e](#) [5.1.2e](#) (lid Raad van Bestuur Woonzorggroep Samen en lid Kerngroep Zorg Thuis van Actiz) en [5.1.2e](#) (directeur-bestuurder ANBO).
- **4 juni:** FNV, CNV, NU'91 en FBZ publiceren de 'Handreiking veilig werken i.v.m. COVID-19'.
- **4 juni:** plenair debat Tweede Kamer met MP, minister VWS en minister MZS. Met onder andere de motie Marijnissen/Bergkamp over overleg over het te voeren beleid en te leren lessen met betrekking tot verpleeghuizen.
- **5 juni:** de eerste versie van het coronadashboard wordt gepubliceerd. Het dashboard brengt verschillende gegevens over het coronavirus samen, zoals het aantal IC-opnames, positieve testuitslagen en een schatting van het aantal besmettelijke mensen.
- **5 juni:** laatste operationele dag van Patient Evacuation Coordination Cell (PECC); in de afgelopen 11 weken zijn in totaal 732 patiënten verplaatst.
- **9 juni:** eerste bijeenkomst MC-COVID, die in de plaats komt van de MCCb.
- **11 juni:** het ECDC meldt dat non-farmaceutische interventies (lockdown, social distancing etc.) in de meeste EU-landen hebben geleid tot een transmissie-reductie van 80% ten opzichte van de piek op 9 april. Tegelijkertijd stelt het ECDC dat de pandemie nog niet voorbij is en een toename van gevallen de komende weken waarschijnlijk wordt geacht.
- **12 juni:** minister VWS informeert Tweede Kamer dat zorgaanbieders die door de coronacrisis minder omzet draaien, daarvoor langer een financiële compensatie krijgen. Hiervoor werden ze al gecompenseerd voor de periode 1 maart tot 1 juli 2020. Deze periode is nu voor een groot deel van de zorgaanbieders verlengd, namelijk tot 1 augustus voor instellingen voor gehandicaptenzorg en tot 1 september voor verpleeghuizen.
- **13 juni:** minister VWS informeert Tweede Kamer dat de vaccinalliantie (Nederland, Italië, Frankrijk, Duitsland) afspraken heeft gemaakt met AstraZeneca over de levering van een coronavaccin. Als de ontwikkeling van dit vaccin goed verloopt, komen vanaf eind 2020 stapsgewijs in totaal 300 tot 400 miljoen vaccins voor Europa beschikbaar.
- **15 juni:** Notaoverleg Tweede Kamer 'Nederland en de wereldwijde aanpak van COVID-19' met minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.
- **15 juni:** twee weken eerder dan gepland mogen sanitaire voorzieningen op campings weer gebruikt worden. Een maand eerder dan gepland mogen bewoners van verpleeghuizen die vrij van besmetting zijn, meerdere bezoekers ontvangen. En vanaf vandaag gaat het reisadvies voor 16 EU/Schengenlanden van oranje naar geel.
- **15 juni:** minister MZS en Kuipers (LCPS) bedanken op bezoek in Münster Duitsland voor de bereidheid en inzet om de afgelopen maanden Nederlandse corona-patiënten te behandelen in Duitse ziekenhuizen. Het ging om 58 patiënten.
- **15 juni:** minister VWS stuurt brief aan Tweede Kamer waarin hij ingaat op de brede wens tot het trekken en benutten van lessen uit de ervaringen van de afgelopen maanden met het oog op een eventuele tweede golf.
- **16 juni:** bijeenkomst OMT.

- **17 juni:** staatssecretaris VWS maakt bekend dat VWS en het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg (vfonds) de herinneringscentra en oorlogsmusea die aangesloten zijn bij de Stichting Musea en Herinneringencentra '40-'45 (SMH) met 2 miljoen extra steunen, als tegemoetkoming in de kosten als gevolg van gedwongen publiekssluiting door de coronacrisis.
- **20 juni:** minister VWS maakt bekend dat hij Sanquin gevraagd heeft om op grote schaal plasma van herstelde coronapatiënten in te zamelen. Dit zogenoemde convalescent plasma bevat neutraliserende antistoffen die eventueel gebruikt kunnen worden voor de behandeling van COVID-19 of bij het voorkomen dat mensen besmet raken. VWS draagt 10 miljoen bij aan dit project.
- **21 juni:** rellen in Den Haag rond een verboden demonstratie tegen de coronamaatregelen.
- **22 juni:** bijeenkomst OMT.
- **23 juni:** bijeenkomst BAO over OMT-advies.
- **23 juni:** minister VWS maakt bekend dat hij het RIVM heeft gevraagd om alle 352 rioolwaterzuiveringsinstallaties in Nederland dagelijks op de aanwezigheid van het coronavirus te monitoren. Het is de bedoeling dat deze data worden opgenomen in het coronadashboard, zodat de verspreiding en eventuele oplevingen van het virus beter en in een eerder stadium kunnen worden vastgesteld.
- **24 juni:** persconferentie MP en minister VWS, in het bijzonder over de regels die per 1 juli voor binnen en buiten gelden.
- **24 juni:** minister VWS geeft de Tweede Kamer per brief een update van de stand van zaken op de verschillende sub-dossiers van de corona-aanpak. Hij stuurt de verslagen van het OMT van 16 en 22 juni mee, evenals een aantal andere bijlagen over sport, sauna & wellness, ervaringen verruiming bezoekenregeling verpleeghuizen, verslagen OMT-Cariben en over bron- en contactonderzoek.
- **25 juni:** technische briefing Tweede Kamer, gegeven door [5.1.2e](#) en [5.1.2e](#)
- **25 juni:** plenair debat Tweede Kamer met MP, minister VWS en minister MZS.
- **25 juni:** minister VWS en minister MZS maken bekend dat zorgmedewerkers die in hun werk direct of indirect de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus hebben ondervonden een bonus van 1000 euro netto krijgen.
- **25 juni:** het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) meldt dat virusremmer remdesivir als eerste medicijn tegen COVID-19 is goedgekeurd door de Europese medicijnautoriteiten.
- **25 juni:** kort geding Viruswaanzin tegen de Staat. De eisers stellen dat de maatregelen disproportioneel zijn, afgezet tegen de (in hun ogen) beperkte dreiging van virus. De eisers wraken de kortgedingrechter, hetgeen later (op 7 juli) wordt afgewezen.
- **30 juni:** minister MZS stuurt de Tweede Kamer het 'Opschalingsplan COVID-19' van het LNAZ, met daarbij zijn reactie op het plan.

Juli 2020

- **1 juli:** het aantal overleden Nederlandse patiënten is in de periode van 1 juni tot 1 juli gestegen van 5.962 naar 6.113 (meldingen RIVM). RIVM stapt over van dagelijkse naar wekelijkse updates. Op de IC liggen 28 COVID-patiënten (melding LCPS).
- **1 juli:** einde intelligente lockdown, start 'ruimte met regels'.
- **2 juli:** het coronadashboard is vanaf vandaag uitgebreid met nieuwe informatie: een wekelijkse update van het aantal geschatte mensen dat besmettelijk is, resultaten van rioolwatermetingen en signalen van huisartsen over mogelijke besmettingen.
- **3 juli:** minister VWS en minister LNV melden een nieuwe besmetting bij een nertsbedrijf. In totaal zijn er op dit moment 18 nertsbedrijven in Nederland besmet verklaard.
- **3 juli:** VWS maakt 77 miljoen extra vrij voor structurele inzet van digitale zorg thuis: SET COVID-19 2.0. Het gaat om een aanvullend bedrag op een eerdere regeling, bedoeld voor zorg aan thuiswonende kwetsbare ouderen en mensen met een chronische ziekte of beperking.
- **3 juli:** Zorgverzekeraars Nederland (ZN), de NFU en de NVZ bereiken overeenstemming over een vergoeding voor gedeerde inkomsten en extra kosten in het coronajaar 2020.
- **4 juli:** melding van nieuwe besmetting en verdenking COVID-19 bij nertsbedrijven.

- **6 juli:** de verdenking op 4 juli van de besmetting bij een nertsenbedrijf wordt omgezet in een officiële vaststelling, wat het totaal op 20 brengt van het aantal besmet verklaarde nertsenbedrijven in Nederland.
- **6 juli:** Timen geeft in media toe dat RIVM – evenals deskundigen in andere landen – verrast werden door de omvang van de corona-uitbraak.
- **7 juli:** debat Eerste Kamer over crisismaatregelen COVID-19.
- **8 juli:** minister VWS meldt dat de corona-app 'CoronaMelder' gaat heten. Vandaag start de test van de app in Twente.
- **9 juli:** Tamara van Ark volgt Van Rijn op als minister voor Medische Zorg en Sport.
- **9 juli:** nieuwe besmettingen bij twee nertsenbedrijven, brengt het totaal op 22.
- **10 juli:** VWS wordt in de rechtszaak U-diagnostics over het kiezen van laboratoria voor testbeleid door de rechter in het gelijk gesteld.
- **10 juli:** de ministerraad stemt in met de aangepaste coronawet, op maandag 13 juli wordt de wet bij de Tweede Kamer ingediend.
- **10 juli:** MP kondigt tijdens persconferentie na afloop ministerraad aan dat er in het najaar een landelijke herdenkingsdag komt om stil te staan bij de slachtoffers van het coronavirus in Nederland.
- **11 juli:** **5.1.2e** meldt in interview in Volkskrant tijdens Kamerdebat op 26 maart door VWS onder druk te zijn gezet om toezegging over IC-capaciteit te doen.
- **13 juli:** nieuwe besmetting bij een nertsenbedrijf, brengt het totaal op 23.
- **13 juli:** technische briefing media over COVID-wet.
- **14 juli:** het RIVM meldt dat het totaal aantal doden 6.135 is.
- **15 juli:** nieuwe besmetting bij een nertsenbedrijf, brengt het totaal op 24.
- **15 juli:** gedragsonderzoek van het RIVM en GGD'en wijst uit dat er een aanzienlijk verschil is tussen intentie en gedrag bij thuisblijven en testen.
- **16 juli:** minister VWS maakt bekend dat de landelijke invoering van de coronavirus-app 'CoronaMelder' gepland is op 1 september.
- **16 juli:** minister VWS stuurt brief aan de Tweede Kamer over geleerde lessen met betrekking tot verpleeghuizen bij een eventuele tweede golf. Onder andere geeft hij aan dat bij een opleving van het virus er eerst ingezet wordt op lokale of regionale maatregelen en niet op een landelijk bezoekverbod.
- **16 juli:** minister MZS meldt de Tweede Kamer per brief dat zij – op advies van het Zorginstituut – paramedische herstellzorg voor coronapatiënten met ernstige klachten per vandaag tijdelijk en onder voorwaarden opneemt in het basispakket.
- **17 juli:** nieuwe besmetting bij een nertsenbedrijf, brengt het totaal op 25.
- **20 juli:** minister VWS en minister LNV informeren Tweede Kamer per brief over de stand van zaken SARS-CoV-2 bij nertsen. Op basis van de meegestuurde adviezen van OMT-Z en BAO-Z schrijven zij onder andere dat het risico voor de volksgezondheid niet veranderd is. Ook melden zij dat wanneer er na half augustus nog nieuwe besmettingen zijn, bij een gelijk gebleven epidemiologische humane situatie, het OMT-Z adviseert om nertsenbedrijven preventief te ruimen.
- **20 juli:** onderzoekers van de universiteit van Oxford melden in *The Lancet* positieve eerste resultaten van tests van hun coronavaccin bij ruim duizend proefpersonen. Het gaat om het vaccin waarvan Nederland op 13 juni met drie andere Europese landen reeds 300-400 miljoen doses heeft besteld. Farmaceut AstraZeneca neemt het vaccin in productie.
- **21 juli:** regeringsleiders EU bereiken na dagenlange onderhandelingen een akkoord over het coronaherstelfonds.
- **21 juli:** het RIVM meldt dat het aantal besmettingen met het coronavirus in Nederland weer toeneemt. Voor het eerst sinds 15 maart ligt de bandbreedte van het reproductiegetal geheel boven de 1,0. Ook het percentage mensen met een positieve uitslag stijgt (bijna een verdubbeling met de week ervoor), evenals het aantal lokale clusters met meer dan twee aan elkaar gerelateerde besmettingen. Het totaal aantal doden is 6.136.
- **21 juli:** minister VWS stuurt brief naar Tweede Kamer waarin hij – in vervolg op de brieven van 15 en 24 juni – een nadere toelichting geeft op het deskundigentragejct Lessons Learned.
- **22 juli:** minister JenV doet naar aanleiding van het toegenomen aantal besmettingen op een ingelaste persconferentie een oproep aan iedereen om zich beter aan de regels te houden.

- **22 juli:** minister VWS stuurt een brief naar de Tweede Kamer waarin hij onder andere een duiding van de recente ontwikkelingen geeft. Namens het kabinet uit hij zijn zorgen over het oplopen van het aantal positief geteste personen.
- **22 juli:** vier experts – die met anderen door minister VWS waren gevraagd om voor september met adviezen/verbeterpunten te komen – roepen in een brief MP en minister VWS op om binnen drie dagen met nieuwe maatregelen te komen om een tweede golf besmettingen te voorkomen.
- **23 juli:** veel aandacht in media voor uiteenlopende standpunten over het nut van mondkapjes in de openbare ruimte. RIVM blijft op haar standpunt staan dat er geen reden is om zijn standpunt aan te passen, dat luidt dat er geen eenduidig wetenschappelijk bewijs is dat mondkapjes in de openbare ruimte positief effect hebben.
- **24 juli:** Viruswaanzin verliest kort geding tegen de staat, waarin geest werd de coronamaatregelen in te trekken. De rechter wijst de vordering van Viruswaanzin op alle onderdelen af.
- **24 juli:** de Tweede Kamer besluit om op 12 augustus terug te keren van reces voor een debat over de recentste ontwikkelingen in de coronacrisis.
- **24 juli:** na afloop van een overleg met de voorzitter van het Veiligheidsberaad meldt minister JenV dat het kabinet het OMT een nieuw advies vraagt over het gebruik van mondkapjes. Daarnaast meldt hij dat het kabinet op dit moment geen extra maatregelen neemt.
- **24 juli:** minister VWS informeert de Tweede Kamer per brief over de nieuwe adviesaanvraag aan OMT over mondkapjes, evenals over testen en quarantaine betreffende terugkerende reizigers uit risicogebieden.
- **27 juli:** nieuwe besmetting bij een nertsbedrijf, brengt het totaal op 26.
- **27 juli:** het RIVM publiceert op verzoek van VWS een advies over ventilatie en COVID-19.
- **28 juli:** het RIVM meldt vergeleken met de week ervoor een verdere toename van het aantal besmettingen (1.329 versus 987). Het reproductiegetal ligt op 1,40. Het percentage mensen met een positieve test is gelijk gebleven: 1,1%. Het totaal aantal doden is 6.145.
- **28 juli:** minister VWS stuurt een brief naar de Tweede Kamer, waarin hij een toelichting geeft op de recentste ontwikkelingen in de corona-uitbraak.
- **28 juli:** bijeenkomst OMT over advies mondkapjes en quarantainemaatregelen.
- **28 juli:** minister BuZa verscherpt reisadvies voor provincie Antwerpen naar code oranje.
- **28 juli:** de EU sluit een contract ter waarde van 63 miljoen euro met de Amerikaanse farmaceut Gilead over het coronamedicijn remdesivir (merknaam Veklury). Het medicijn wordt ter beschikking gesteld aan de 27 EU-landen en het Verenigd Koninkrijk.
- **29 juli:** het CBS meldt op basis van een nieuwe rekenmethode dat het aantal personen dat aan COVID-19 is overleden waarschijnlijk 50 tot 100 procent hoger is dan geregistreerd.
- **29 juli:** bijeenkomst BAO over mondkapjes.
- **29 juli:** bijeenkomst Veiligheidsberaad met na afloop persconferentie minister MZS, voorzitter Veiligheidsberaad en 5.1.2e 5.1.2e icht het standpunt van het OMT over het ontbreken van wetenschappelijk bewijs voor positieve effecten van het gebruik van niet-medische mondkapjes in de publieke ruimte toe. Minister MZS en voorzitter Veiligheidsberaad gaan met name in op de ruimte voor regionaal/lokaal maatwerk voor gedragsbeïnvloeding.
- **30 juli:** minister VWS informeert Tweede Kamer per brief over de reactie van het Kabinet op het OMT-advies mondkapjes van 28 juli. Het advies wordt meegezonden.
- **30 juli:** nieuwe besmetting bij een nertsbedrijf, brengt het totaal op 27.
- **30 juli:** bijeenkomst BAO over OMT-advies thuisquarantaine.
- **30 juli:** Amsterdam en Rotterdam kondigen aan dat vanaf 5 augustus er een mondkapjesplicht geldt op drukke plekken, aanvullend op de anderhalvemeter-maatregel.
- **30 juli:** VWS publiceert 'Contouren voor de regeling voor een bonus voor zorgmedewerkers' op website rijksoverheid.
- **31 juli:** het CBS meldt dat in maart en april er 6.331 inwoners van Nederland zijn gestorven bij wie de COVID-19 was vastgesteld. Van nog eens 1.956 overledenen gaf de behandelend arts of schouwarts aan dat COVID-19 de vermoedelijke doodsoorzaak was. Dit totaal (8.287) is aanzienlijk hoger dan de cijfers van het RIVM. Het RIVM meldde op 1 mei een totaal van 4.893 doden.

- **31 juli:** minister VWS informeert Tweede Kamer per brief over de stappen die het kabinet zet met betrekking tot thuisquarantaine voor reizigers die terugkeren uit landen of gebieden met een oranje reisadvies. Hij stuurt het tweede deel van het OMT-advies van 28 juli mee.

Augustus 2020

- **1 augustus:** het aantal overleden Nederlandse patiënten is in de periode van 1 juli tot 1 augustus gestegen van 6.113 naar 6.148 (meldingen RIVM). Op de IC liggen 22 COVID-patiënten (melding LCPS).
- **1 augustus:** België zet het reisadvies voor de provincies Zeeland en Noord- en Zuid-Holland op oranje.
- **2 augustus:** PvdA-leider Asscher roept Tweede Kamer en kabinet op om eerder dan 12 augustus terug te keren van reces om over het oplopende aantal besmettingen te debatteren. Een meerderheid in de Tweede Kamer laat een dag later weten hier niet mee in te stemmen.
- **4 augustus:** het RIVM meldt vergeleken met de week ervoor een verdere toename van het aantal besmettingen (2.588 versus 1.329). Het reproductiegetal ligt op 1,20. Het percentage mensen met een positieve test is meer dan verdubbeld vergeleken met de week ervoor: 2,3% (was 1,1%). Het totaal aantal doden is 6.150. Het RIVM spreekt nog niet van een tweede golf, maar noemt de cijfers "zorgwekkend".
- **4 augustus:** de Rijksvoorlichtingsdienst maakt bekend dat MP en minister VWS op 6 augustus een ingelaste persconferentie houden over de recente ontwikkelingen. Beide bewindspersonen komen hiervoor eerder terug van hun vakantie.
- **5 augustus:** de Tweede Kamer besluit om de geplande commissievergadering van woensdag 12 augustus om te zetten in een plenair debat.
- **5 augustus:** GGD GHOR Nederland geeft aan zich zorgen te maken omdat mensen – vooral onder de 40 jaar – zich niet goed aan de maatregelen houden: "het is dweilen met de kraan open". Ook weigeren veel mensen die dat aangaat in thuisquarantaine te gaan en aan bron- en contactonderzoek mee te werken.
- **6 augustus:** ingelaste persconferentie MP en minister VWS. Nieuwe maatregelen die bekend worden gemaakt om het oploeiende virus terug te dringen, zijn onder andere: inrichten van teststraten op Schiphol voor reizigers uit risicogebieden, aanscherpingen horecaregels (registratie, plaatsing, triage en reservering), mogelijkheid tot verbieden van lokale en regionale evenementen vanwege gezondheidsrisico's, en beperkingen voor de introductieweken van studenten.
- **6 augustus:** minister VWS informeert Tweede Kamer per brief over de taxatie van het kabinet van de recentste ontwikkelingen en over de genomen maatregelen. Ook geeft hij een update van de stand van zaken van een aantal sub-dossiers, zoals: testen, bron- en contactonderzoek, ontwikkeling van een vaccin en PBM. In dezelfde brief laat minister MZS weten dat het 'Opschalingsplan COVID-19' in werking is getreden: het aantal IC-bedden en klinische COVID-bedden wordt voor de duur van de pandemie aanzienlijk uitgebreid.